

eBiobank ***- forskning og kvalitetssikring i det*** ***integreerte sykehus***

HelsIT
Trondheim, 23. september 2010

Wenche Reed

Seksjonsleder, dr.med
Biobank og registerstøtte
Stab forskning og utvikling

Sissel Jor

Seksjonsleder
Forskning og pasienttjeneste
IKT

Oslo universitetssykehus

70 lokaliteter

1.2 millioner pasientbehandlinger

20 000 ansatte

Total budsjett på 17.5 milliarder

85 % av forskning i HSØ

51% av forskning i Norge

Hvorfor medisinsk forskning

LOV 1999-07-02 nr 61: Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven).

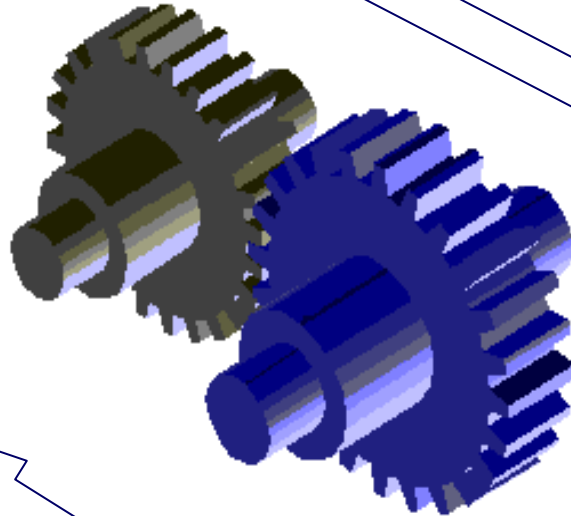
§ 3-8. Sykehusenes oppgaver

Sykehus skal særlig ivareta følgende oppgaver:

- 1.pasientbehandling
- 2.utdanning av helsepersonell
- 3.forskning
- 4.opplæring av pasienter og pårørende

elektroniske verktøy

Klinikk

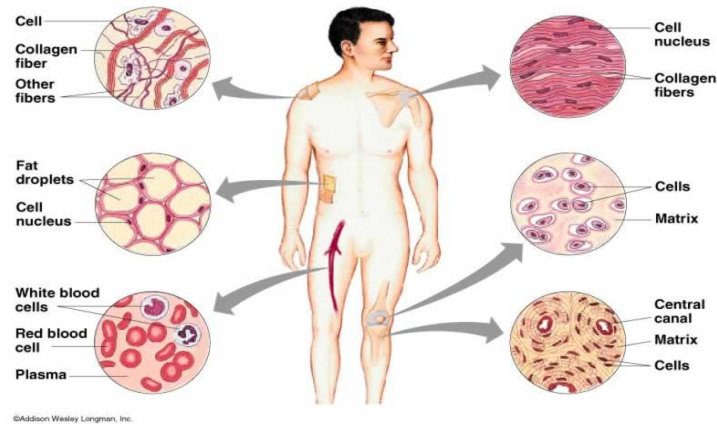

Forskning

Kunnskap

Hva er sykehusenes store ressurser?

- **Pasientopplysninger**
- **Biobanker – humant biologisk materiale**

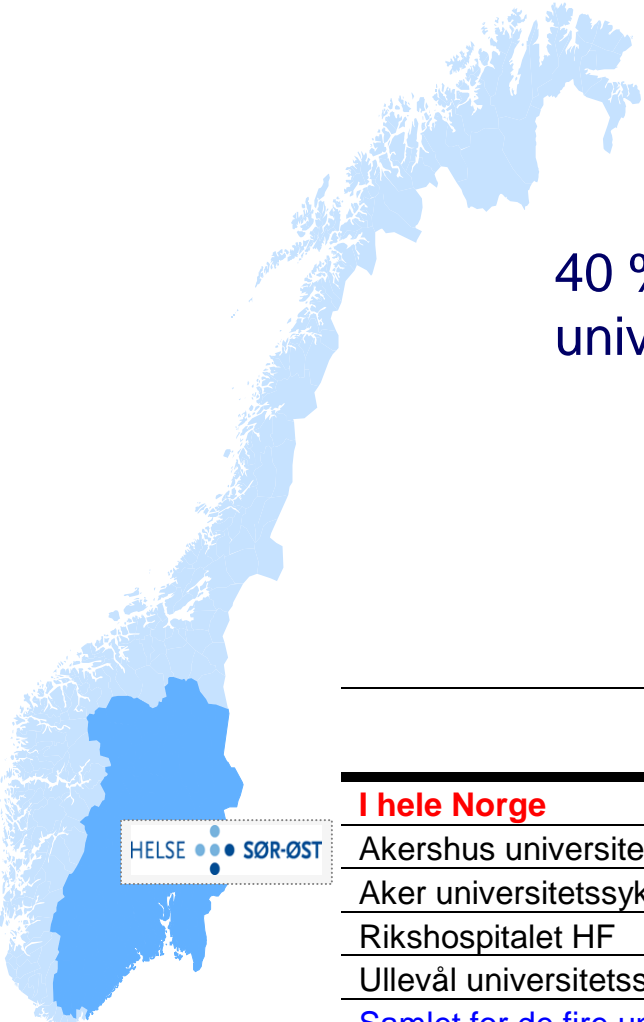

En biobank omfatter innsamling, oppbevaring, behandling og destruering av humant biologisk materiale.

Humant biologisk materiale er organer, deler av organer, celler og vev og bestanddeler av slikt materiale fra levende og døde mennesker.

Sykehus biobanker

- **Diagnostiske- og behandlingsbiobanker**
  - De største biobankene i Norge er diagnostiske biobanker på patologiavdelingene med en million celle- og vevsprøver årlig
  - Behandlingsbiobankloven

- **Forskningsbiobanker**
  - Helseforskningsloven

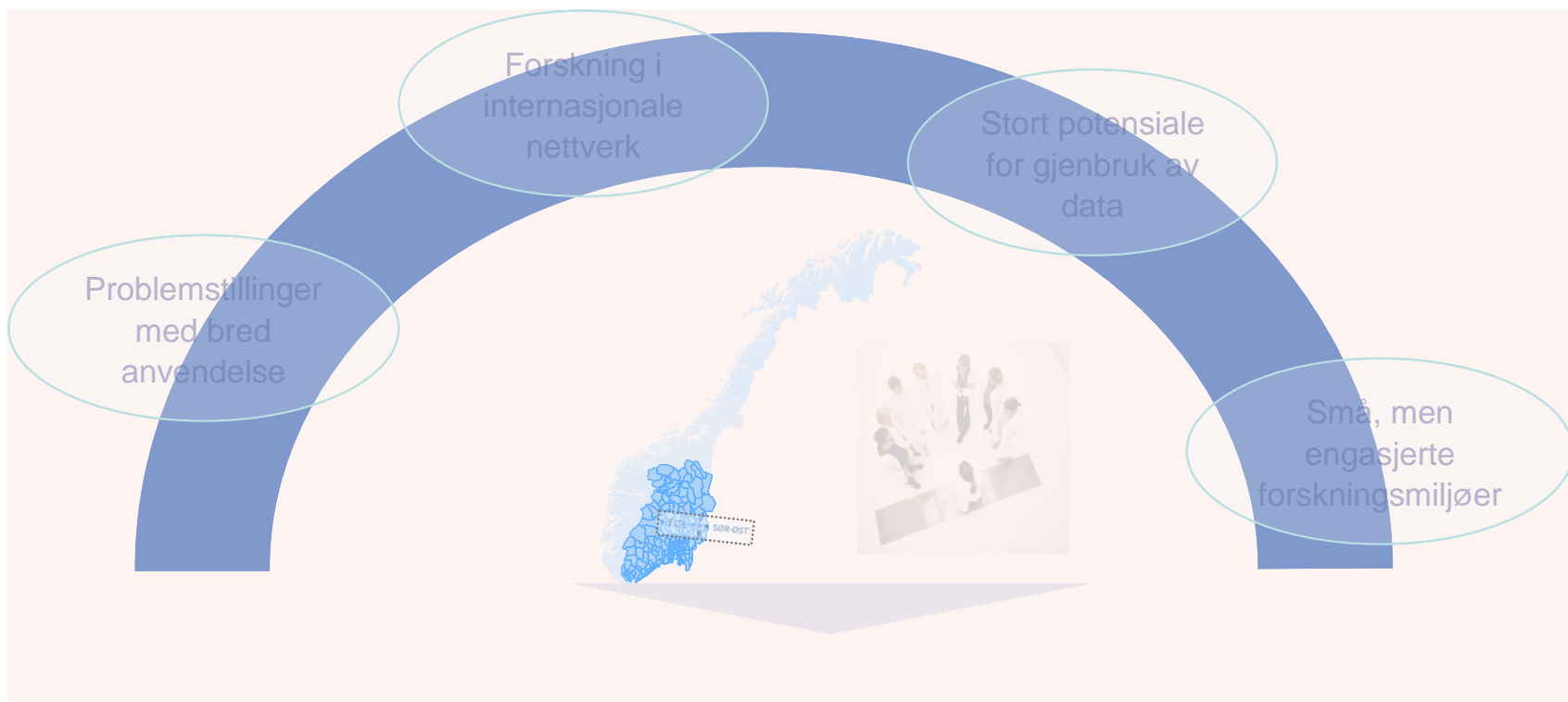

40 % av medisinsk forskning i Oslo universitetssykehus bruker biobanker

	Antall biobanker registrert	
	behandlings- og diagnostiske	forsknings
I hele Norge	172	1498
Akershus universitetssykehus HF	7	29
Aker universitetssykehus HF	7	56
Rikshospitalet HF	26	364
Ullevål universitetssykehus HF	11	133
Samlet for de fire universitetssykehusene i Oslo-regionen	51 (29,7%)	582 (38,9%)

Biobank - en kritisk faktor for spennende forskning

Tilgangen til data fra rutinemessig innsamlet materiale fra helsetjenesten, brede helseundersøkelser og gode helseregistre gir potensielle fortrinn for medisinsk forskning i Norge

Hvorfor blir IKT stadig viktigere for forskning?

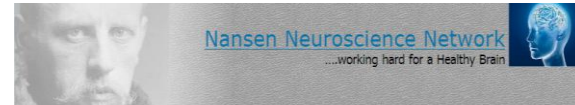
År 2000

Veileder og stipendiat

År 2010

- Styrking av store forskningsmiljøer - nasjonale og internasjonale
- Økt krav til samarbeid
- Økt datamengde
- Økte krav til dokumentasjon
- Økte formalkrav
- Økte krav til pasientinformasjon
- Økte krav til kvalitetssikring
- Nye krav til finansiering
- Store organisasjoner og mange systemer (eks. OUS)

Dagens virkelighet

- **HF mangler IT-infrastruktur**

- Institusjonell oversikt over det biologiske materiale (sporingssystem)

- Enkelt tilgjengelig dokumentasjon vedrørende prøvene

- Enkel tilgang til data

- Institusjonelt tilbud om database-/registerverktøy

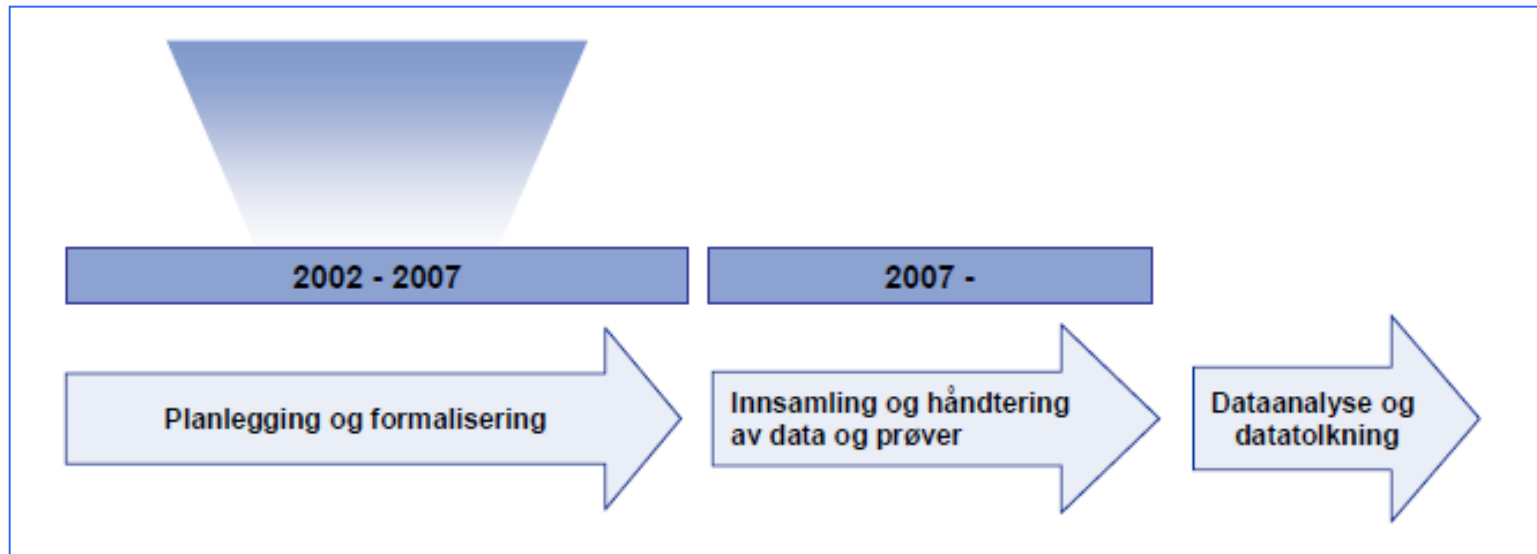
- Oversikt over tidligere forskning og analyser

- **HF mangler gjenbruk av kompetanse**

- Alle forskere må selv samle inn, registrere og kvalitetssikre forskningsdata

- Alle forskere må selv etablere verktøy for å spore og dokumentere sine prøver og for å holde orden på sine data

Tidsbruk i en stor multisenterstudie

Utviklingen innen genomikk og medisinsk teknologi forsterker humane biobankers betydning for medisinsk forskning

Sykehusene har samlet biologisk materiale og tilhørende pasientinformasjon i flere tiår => store innskudd i Biobank

Sykehus mangler gode virksomhetsovergrepene verktøy for nyttiggjøring av data og biologisk materiale for forskning

eBiobank - elektronisk verktøy for å hente informasjon ut av banken

- oversikt og dokumentasjon over alle prøver (sporing)
- tilgang til kliniske data (datavarehus)
- strukturert informasjon (registerverktøy)

eBiobank - Infrastruktur for biobank

- Oversikt og dokumentasjon over alle prøver (kravspesifikasjon for sporingssystem)
- Tilgang til kliniske data (datavarehus)
- Strukturert informasjon (registerverktøy)
- Samtykkehåndtering og personvern

Name of the research infrastructure:

Biobank Norway – BBMRI.NO

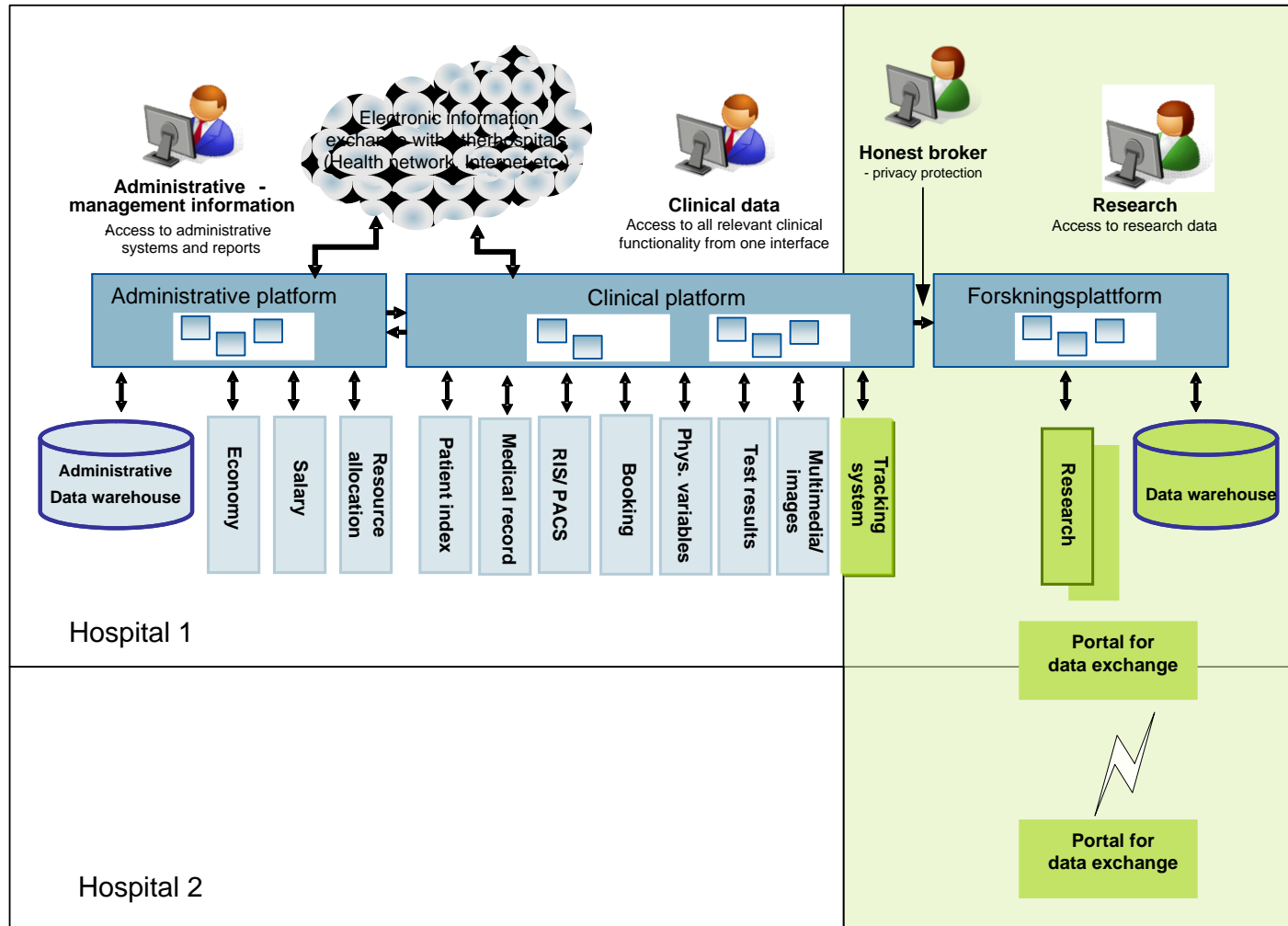

Coordinator: Norwegian University of Science and Technology. (Professor Kristian Hveem)

Partners: University of Tromsø (Professor Inger Njølstad), University of Bergen (Professor Rolv Terje Lie/Professor Grethe S Tell), University of Oslo (Professor Dag E Undlien), Norwegian University of Science and Technology (Professor Kristian Hveem/Professor Frank Skorpen), Norwegian Institute of Public Health (Deputy director Camilla Stoltenberg), Regional Health Authority Mid-Norway Associate Professor Jostein Halgunset), Regional Health Authority North (Professor Anne Husebekk), Regional Health Authority South-East (Biobank director Wenche Reed), Regional Health Authority West (Scientific director Baard-Christian Schem)

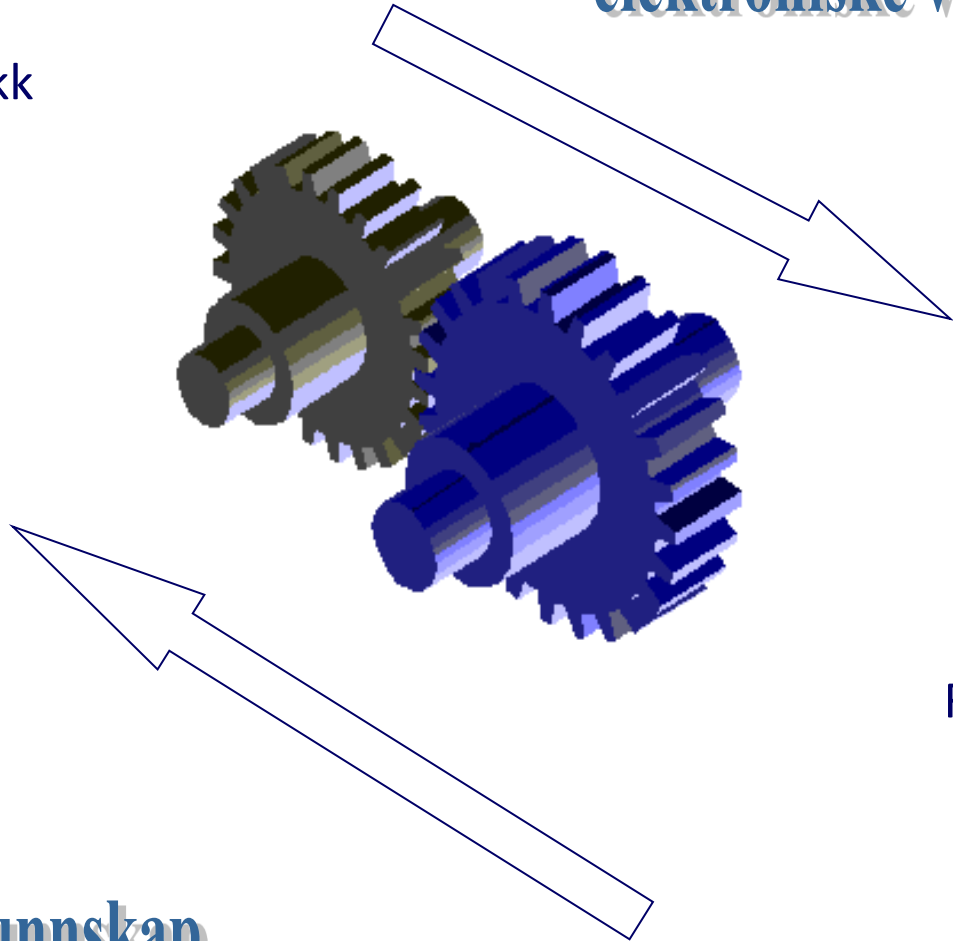
Målsetning for eBiobank

-forskningsvennlig infrastruktur med tilrettelegging av pasientmateriale og pasientopplysninger

elektroniske verktøy

Klinikk

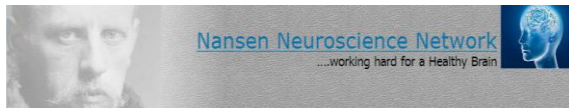

Forskning

Kunnskap

eBiobank – økonomisk gevinst

Dele kunnskap med andre

Forskningen gir hurtigere resultat gjennom tilrettelagte og kvalitetssikrede IT-verktøy

- bedre kvalitet
- ressursbesparende

Planlegging og formalisering av forskningsprosjekter har en kostnad på drøyt 200 MNOK/år på OUS - effektivisering på 20%

- 40 MNOK / år

Innsamling av data er estimert til 650 MNOK - effektivisering på 20%

- 130 MNOK

Prosjektdeltagere

- Sissel Jor OUS
- Turid Eide OUS
- Roger Bjugn OUS
- Wenche Reed OUS
- Randi Otterstad Ahus
- Bjørg Rørvik Ahus

Takk for oppmerksomheten

